

Angela Liloson

angela.liloson@gmail.com

Tõstamaa, Lõuka küla elanik

Kaitseministeerium

Kaitsetööstusparki rajamine Tõstamaa Ermistusse – katsetuste korraldus, kompensatsioon, taristu, keskkonnamõjud ja elanike ohutus

Lugupeetud Kaitseministeeriumi esindajad,

Seoses plaaniga rajada kaitsetööstuspark Pärnumaale, Tõstamaa piirkonda Ermistusse, soovin kohaliku elanikuna esitada küsimusi ja ettepanekuid seoses kavandatava tööstustegevuse mõjuga elukeskkonnale, infrastruktuurile ja kogukonna turvalisusele.

Arvestades piirkonna hajaasustust, loodusväärtusi ning elanike õigust rahulikule ja turvalisele elule, palume selgitust järgmistes küsimustes:

1. **Kas katsetusi on võimalik läbi viia kinnisel viisil**, et müra, vibratsioon ja muud mõjud ei leviks väljapoole tootmis- ja katseala?
2. **Kas suuremahulised või mürarikkad katsetused** oleks võimalik üle viia Keskpõlvülooonile või teise sobivasse asukohta, kus on olemas vajalik taristu ja ohutustsoonid?
3. **Kas katsetuste toimumise aegadest teavitatakse elanikke ette**, et inimesed saaksid oma tegevusi planeerida ja vajadusel kaitsemeetmeid rakendada?
4. **Kuidas on tagatud kohalike elanike ohutus** kaitsetööstuse igapäevase töö, materjalide ladustamise ja katsetuste ajal?
  - Kas piirkonnas rakendatakse spetsiaalseid ohutusprotokolle, evakuaatsiooniplane või riskiteavitust?

- Kuidas toimib koostöö kohaliku pääste, politsei ja omavalitsusega võimalike hädaolukordade puhul?
5. **Kui on vaja parandada elukoha tingimusi**, näiteks heliisolatsiooni, õhukvaliteeti, liiklusohutust või muid elutingimusi, kas on olemas meetmed, kuidas elanikele nende muudatuste tegemiseks kompensatsiooni või toetusmeede pakutakse? Kas on kindel mehhanism, et kohaliku kogukonna elukeskkonna parandamiseks on ette nähtud vajalikud meetmed?
  6. **Kus suunatakse reovesi ja muud saasteained**, sealhulgas mürgised ained või kemikaalid, mis võivad tekkida tööstusprotsesside käigus?
    - Kas on plaanis rajada spetsiaalsed kanalisatsioonisüsteemid või puhastusjaamad?
    - Kuidas tagatakse, et need ei satuks loodusesse ega kahjustaks ümbruskonda, sealhulgas pinnast ja põhjaveekoguseid?
  7. **Kas ja millistel tingimustel saab taotleda kompensatsiooni või toetusi**, kui kaitsetööstuse tegevus põhjustab müra, saastet, liikluskoormust või muud mõju (nt heliisolatsioon, ventilatsioon, kinnisvara väärtuse langus)?
  8. **Kui kaitsetööstuse rajamine või tegevus halvendab elukvaliteeti**, kuidas see kompenseeritakse? Kas on plaanis ametlik hüvitus- või toetusprogramm?
  9. **Kus on kavandatud rajada tööstusparki teenindamiseks vajalikud juurdepääsuteed?** Kas kasutatakse olemasolevaid teid või on kavas uusi trasse?
    - **Kui palju suureneb piirkonna liikluskoormus**, eelkõige raskeveokite tõttu? Kas on plaanis olemasolevaid teid tugevdada, laiendada või uuendada?
  10. **Kust hangitakse vajalik elektrienergia?** Kas kasutatakse olemasolevat võrku või rajatakse uus elektriliin? Milline on võimaliku uue liini trass ja mõju loodusele ning elamupiirkondadele?
  11. **Kas katsetuste või tootmistegevuse ajal võib esineda katkestusi elektri- või sidesüsteemides** (nt mobiililevi, internet, televisioon)? Kui jah, kuidas tagatakse elanike teavitamine ja kiire probleemide lahendamine?

12. Milline on tööstuse mõju piirkonna põhjaveele ja joogivee kvaliteedile?

- Kas on tehtud hüdrogeoloogilisi uuringuid või kavandatud seiret?
- Kuidas välditakse saaste sattumist salv- ja puurkaevudesse?
- **Kas on võimalik, et kohalikud elanike kaevud jäävad kuivaks**, kuna tööstuse tegevus võib mõjutada põhjavee taset või kvaliteeti?

13. Kas õhusaaste võib olla happeline ja söövitav, ja kuidas tagatakse, et see ei kahjustaks kohalike elanike tervist ega keskkonda?

Tahaksin märkida, et me ei ole vastu uutele ettevõtmistele ega arendustele, kuid nende rajamine ei tohiks kahjustada ega ohustada olemasolevaid ettevõtteid ega kohalikke elanikke. Kõik arendustegevused peaksid toimuma selliselt, et neid tegevusi ümbritsevad riskid oleksid minimeeritud ja et arvestatakse kohalike inimeste õigusi ning keskkonnamõjusid.

Palume selgust ka selles, millised keskkonnamõjude hindamised, liiklusanalüüsid ja riskihindamised on tehtud või kavandamisel ning kuidas on planeeritud kogukonna kaasamine planeerimis- ja otsustusprotsessi.

Ootame, et kaitsetööstusparki rajamisel arvestataks kohaliku kogukonna elukeskkonna, turvalisuse ja heaolu vajadusi ning tagatakse tasakaalustatud arendamine, mis ei kahjusta elanike elutingimusi ega keskkonda.

Lugupidamisega,
Angela Liloson